

Sygn. akt I C 656/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2021 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Radosław Florek

Protokolant: Urszula Błaszyk

po rozpoznaniu 17 listopada 2021 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. S.**

przeciwko **P. G.**

o zapłatę 12 486,16 zł

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda M. S. na rzecz pozwanego P. G. **3617 zł** (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

CZĘŚĆ WSTĘPNA

I. Żądanie powoda

1. Powód M. S. wystąpił o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego P. G. 12 486,16 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 6490 zł od 22 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty i od 5996,16 zł od 10 czerwca 2021 roku do dnia zapłaty.

2. Żądanie pozwu oparł na następujących twierdzeniach:

a) w maju 2013 roku, w porozumieniu z pozwanym, zawarł z Bankiem (...) Spółką Akcyjną we W. umowę kredytu gotówkowego, na podstawie której otrzymał 9995,56 zł kredytu i zobowiązał się do jego spłaty w ratach miesięcznych przez 5 lat;

b) 21 maja 2013 roku zawarł z pozwanym w formie ustnej umowę pożyczki, na podstawie której udzielił pozwanemu 9990 zł pożyczki ze środków uzyskanych z przedmiotowego kredytu gotówkowego;

c) pożyczone pieniądze pozwany miał spożytkować na rozwój swojej działalności gospodarczej;

d) pozwany zobowiązał się do zwrotu pożyczki w terminie trzech miesięcy od dnia zawarcia umowy pożyczki, czyli do 21 sierpnia 2013 roku;

e) pozwany nie zwrócił całości pożyczonych pieniędzy w umówionym terminie, co zmusiło go do wyjazdu za granicę w poszukiwaniu pracy, aby samodzielnie spłacić zaciągnięty kredyt gotówkowy;

f) pozwany wpłacił na poczet spornej umowy pożyczki łącznie 3500 zł, jednakże z nieznanymi mu powodami wszystkie przelewy oznaczał jako zwrot z Allegro, choć on nie zamawiał od pozwanego żadnych rzeczy za pośrednictwem portalu Allegro;

g) 15 marca 2017 roku powód spłacił całość kredytu gotówkowego, a łączna kwota spłaty kredytu wyniosła 15 724,61 zł;

h) częściowa spłata pożyczki przez pozwanego stanowi niewłaściwe uznanie długu;

i) dochodzona kwota 6490 zł stanowi różnicę pomiędzy wysokością udzielonej pożyczki i sumą wszystkich wpłat pozwanego na poczet jej spłaty;

j) dochodzona kwota 5996,16 zł stanowi należność, o którą wzrósł koszt kredytu gotówkowego z powodu jego nieterminowej spłaty, co było efektem braku zwrotu pożyczki ze strony pozwanego.

II. Stanowisko pozwanego

1. Pozwany P. G. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

2. Swoje stanowisko oparł na następujących zarzutach:

a) braku zawarcia wskazanej przez powoda umowy pożyczki;

b) braku dowodów na zawarcie takiej umowy ze względu na niezachowanie przy jej zawarciu formy pisemnej.

STAN FAKTYCZNY

I. Umowa kredytu gotówkowego

1. 21 maja 2013 roku, powód otrzymał na swój rachunek prowadzony przez Bank (...) Spółkę Akcyjną we W. 9995,56 zł z tytułu wykonania umowy kredytu gotówkowego.

Dowód: historia rachunku - k. 13-52.

2. Tego samego dnia, powód wypłacił 9990 zł z tego rachunku.

Dowód: historia rachunku - k. 13-52.

ROZWAŻANIA PRAWNE

I. Umowa pożyczki (punkt I wyrok)

1. Zgodnie z art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

2. W przypadku umowy pożyczki podstawowym obowiązkiem pożyczkobiorcy jest zwrot tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości, jakie pożyczyl.

3. Na tej podstawie prawnej powód wystąpił przeciwko pozwanemu o zwrot 6490 zł, która to kwota miała stanowić różnicę pomiędzy wysokością udzielonej pożyczki i sumą wszystkich wpłat pozwanego na poczet jej spłaty.

II. Odszkodowanie (punkt I wyrok)

1. Według art. 471 k.c., dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

2. Na tej podstawie prawnej powód wystąpił przeciwko pozwanemu o zasądzenie 5996,16 zł jako należności, o którą wzrósł koszt kredytu gotówkowego z powodu jego nieterminowej spłaty, co było efektem braku zwrotu pożyczki ze strony pozwanego. Powód wskazał przy tym, że zaciągnął ten kredyt w porozumieniu z pozwanym w celu sfinansowania udzielonej pozwanymi pożyczki, a tym samym były to ustalenia stanowiące element stosunku prawnego powstałego w wyniku zawarcia przez strony przedmiotowej umowy pożyczki.

III. Ciężar dowodu (punkt I wyroku)

1. Nie ma wątpliwości, że podstawową przesłanką każdego z roszczeń opisanych w punktach I i II rozważań prawnych jest skuteczne zawarcie przez strony spornej umowy pożyczki.

2. Zgodnie z art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

3. Mając na uwadze, że powód z faktu zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki wywodzi roszczenia dochodzone w rozpoznawanej sprawie, należało przyjąć, że na nim spoczywa ciężar dowodu co do zawarcia tej umowy.

4. Powód był więc obowiązany przeprowadzić dowód główny, czyli udowodnić ponad wszelką wątpliwość fakt zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki, natomiast pozwany mógł się ograniczyć do dowodu przeciwnego, czyli jedynie wzbudzić wątpliwości co do twierdzeń powoda w tym zakresie (por. H. Dolecki, Ciężar dowodu w polskim procesie cywilnym, Warszawa 1998, s. 126-129).

IV. Dowody z dokumentów (punkt I wyroku)

1. W niniejszej sprawie powód nie przedstawił żadnych dokumentów świadczących o zawarciu przez strony spornej umowy pożyczki.

2. Nie przedstawił w szczególności dokumentu obejmującego treść tej umowy i podpisy stron, co jest oczywiste zważywszy na fakt, że wskazywał, że przedmiotowa umowa została zawarta w formie ustnej.

3. Co istotne w żaden sposób nie udowadnia, ani nawet nie uprawdopodobnia zawarcia tej umowy dowód z historii rachunku powoda (k. 13-52 akt). Potwierdza on jedynie, że 21 maja 2013 roku powód otrzymał określone środki pieniężne z tytułu wykonania umowy kredytu, tego samego dnia je wypłacił i następnie dokonywał wpłat na poczet spłaty tego kredytu. Wynika z niego także, że pozwany wpłacał na rachunek powoda różne kwoty w różnych terminach, jednakże wskazywał, że dokonuje tych wpłat z tytułu zwrotu z Allegro. Nie daje to więc podstaw do przyjęcia, że przedmiotowe wpłaty dotyczyły rozliczenia spornej umowy pożyczki, skoro treść tego dokumentu na to nie wskazuje. Co istotne, takiej oceny nie zmieniliby udowodnienie przez powoda, że strony nie dokonywały między sobą żadnych zakupów za pośrednictwem platformy Allegro. Oznaczałoby to jedynie, że tytuły przelewów pozwanego nie odpowiadały prawdzie, ale samo przez się nie świadczyłoby o tym, że wpłaty były dokonywane z tytułu wykonania spornej umowy pożyczki, gdyż mogły być także uiszczane z innych tytułów. Z tego powodu Sąd oddalił wniosek powoda o zwrócenie się do Allegro o historię zakupów powoda i pozwanego.

4. Tak samo należy ocenić dowody ze zrzutów ekranów korespondencji SMS (k. 53-80 akt) i wydruków poczty elektronicznej (k. 81 akt). Wynika z nich jedynie, że strony prowadziły korespondencję dotyczącą zwrotu jakichś pieniędzy na rzecz powoda, jednakże na podstawie treści ich wypowiedzi, w szczególności pozwanego, można przypuszczać, że zwrotu miał dokonać ojciec pozwanego, a tym samym jego łączył jakiś stosunek zobowiązaniowy z powodem. Co istotne w jednej z tych korespondencji pozwany wyraźnie zaprzeczył, aby pożyczał pieniądze od powoda i jednocześnie wskazał, że uczynił to jego ojciec (k. 81 akt).

5. Nie mogły stanowić dowodów w rozpoznawanej sprawie kserokopie potwierdzenia wypłaty z rachunku (...) z 21 maja 2013 roku (k. 12 akt), ostatecznego przesądowego wezwania do zapłaty z 26 maja 2021 roku (k. 82 akt) i odpowiedzi na wezwanie do zapłaty z 9 czerwca 2021 roku (k. 85 akt). Jak wiadomo strona, która w procesie cywilnym powołuje się na dokument, obowiązana jest co do zasady przedstawić sądowi jego oryginał. Reguła ta nie została w Kodeksie postępowania cywilnego wyrażona *expressis verbis*. Pośrednio wynika to jednak z art. 129 § 1 k.p.c., wedle którego strona powołująca się w piśmie na dokument obowiązana jest na żądanie przeciwnika złożyć oryginał dokumentu w sądzie jeszcze przed rozprawą. Ustawodawca dopuścił możliwość zastąpienia oryginału dokumentu jedynie odpisem poświadczonym za zgodność z oryginałem przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (art. 129 § 2 k.p.c.). Wskazane dokumenty nie zostały jednak w ten sposób poświadczone za zgodność z oryginałem.

V. Dowody z osobowych źródeł informacji (punkt I wyroku)

1. W niniejszej sprawie nie było prawnie dopuszczalne przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron na okoliczność zawarcia przez nie przedmiotowej umowy pożyczki.

2. Według art. 720 § 2 k.c., w brzmieniu obowiązującym w chwili zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki, umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem.

3. W rozpoznawanej sprawie wartość pożyczki miała przekraczać pięćset złotych, a tym samym zachodziła konieczność zachowania przy jej zawarciu formy pisemnej.

4. Zgodnie z art. 74 § 1 k.c., w brzmieniu obowiązującym w chwili zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki, zastrzeżenie formy pisemnej bez rygoru nieważności ma ten skutek, że w razie niezachowania zastrzeżonej formy nie jest w sporze dopuszczalny dowód ze świadków ani dowód z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności, przy czym przepisu tego nie stosuje się, gdy zachowanie formy pisemnej jest zastrzeżone jedynie dla wywołania określonych skutków czynności prawnej.

5. Zastrzeżenie formy pisemnej w przypadku umowy pożyczki przekraczającej pięćset złotych nie nastąpiło pod rygorem nieważności i nie służyło wywołania określonych skutków czynności prawnej, a tym samym do takiej umowy ma zastosowanie art. 74 § 1 k.c.

6. Według art. 74 § 2 k.c., w brzmieniu obowiązującym w chwili zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki, mimo niezachowania formy pisemnej przewidzianej dla celów dowodowych dowód ze świadków lub dowód z przesłuchania stron jest dopuszczalny, jeżeli obie strony wyrażą na to zgodę, żąda tego konsument w sporze z przedsiębiorcą albo fakt dokonania czynności prawnej jest uprawdopodobniony za pomocą dokumentu.

7. Opisane w art. 74 § 2 k.c. okoliczności nie występują w niniejszej sprawie, albowiem pozwany nie wyraził zgody na dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron, powód nie występuje w tej sprawie w charakterze konsumenta a pozwany w charakterze przedsiębiorcy (a przynajmniej nie ma na to żadnych dowodów), natomiast fakt zawarcia przez strony przedmiotowej umowy pożyczki nie został uprawdopodobniony za pomocą dokumentu, co szczegółowo wykazano już w punkcie IV rozważań prawnych.

8. Z tych względów sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczeniu dowodu z przesłuchania stron.

VI. Brak podstaw żądania pozwu (punkt I wyroku)

1. W niniejszej sprawie powód nie udowodnił ponad wszelką wątpliwość zawarcia przez strony spornej umowy pożyczki.

2. W związku z tym dochodzone w tej sprawie roszczenia wynikające z tej umowy są niezasadne, co skutkuje oddaleniem powództwa.

VII. Koszty procesu (punkt II wyroku)

1. Zgodnie z art. 98 § 3 k.p.c., do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

2. Do kosztów procesu poniesionych przez pozwanego należało zaliczyć: 17 zł opłaty skarbowej za odpis pełnomocnictwa (k. 50 akt) i 3600 zł wynagrodzenia reprezentującego go adwokata, co daje łącznie 3617 zł.

3. Według art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

4. Mając na uwadze, że powód w całości przegrał niniejszy proces, należało w całości obciążyć go kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego.

5. Wedle art. 98 § 1¹ k.p.c., od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty.